

Dosarul nr. 1reab-28/2022
1-22158248-01-1reab-31102022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

06 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai nr.26 orașul Pervomaisc din 04 martie 1945, în cauza penală în privința lui

Zubco Mihail xxxx

Termenul de examinare a cauzei:
31.10.2022 - 06.12.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai nr.26 or. Pervomaisc din 04.03.1945, Zubco Mihail a fost condamnat în baza art.art.54-3 și 54-10 alin.(2) Cod penal al RSSU, la 8 ani închisoare, în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Zubco Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporal ocupat al Moldovei, lucra în calitate de primar în satul Cerlino. Astfel, avea legături strânse cu ocupanții (jandarmeria română), predând pe activiștii sovietici, impunea locatarii satului la diferite munci, a făcut agitație antisovietică.

3. Adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Zubco Mihail.

În susținerea argumentelor formulate, recurentul a invocat că, în cadrul judecării cauzei penale în privința lui Zubco Mihail, a fost încălcat dreptul condamnatului la apărare, cauza fiind examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

Astfel, sentința de condamnare adoptată în privința lui Zubco Mihail, constituie o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce potrivit art.6 pct. 44) Cod de procedură

penală, reprezintă viciu fundamental care în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărârea pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis.

Potrivit art.6 pct. 44), art.22 alin.(3), art.452 alin.(1), art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai nr.26 orașul Pervomaisc din 04 martie 1945, Zubco Mihail a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „activitate contrarevoluționară”.

Conform art.53 alin.(2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Zubco Mihail în baza art.54-3 și 54-10 alin.(2) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a lui Zubco Mihail.

5. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General, interimar, Dimitraș Marcel, casează total sentința Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai nr. 26 orașul Pervomaisc din 04 martie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui *Zubco Mihail xxxx*, în baza învinuirii pe art.54-3 și art.54-10 alin.(2) Cod penal al RSSU, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art.3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie